Ч. 14. Чернівці, четвер дня 18. (30.) січня 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА
на „Буковину“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або 40 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
щодня кромі неділь і руских сьвят.
Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером

„Консервативні“ Русини.

Вчера на засїданю буковиньского сойму вичисляв посол Стефанович мимоходом партиї в буковиньскім соймі і між „госпітантів“ румуньскої партиї зачислив пп. Тиміньского, Воляна і Бежана, котрих назвав давним нїмецким, не дуже ясним словом Altruthenen, кажемо: не дуже ясним, хоч принятим у Нїмців словом, бо до „старих Русинів“ причисляють і таких, що мають лише по 20 лїт, а до „молодих“ належать і старцї. Очивидно мав п. Стефанович на думцї сторонництво, у котрого членів то більше то меньше проявляють ся пересьвідченя москвофільскі. На то відповів п. Тиміньский, що він не є нїякий Altruthene, він собі консервативний Русин, так само пп. Волян і Бежан. Не се встав п. Стефанович і спитав ся зачудований, що таке властиво є ті консервативні Русини, що они мають консервувати? (*Бар. Мустаца* кликнув: „віру!“) Тепер віри нїхто не лучить з національностию — а коли вже п. Тиміньскому так дуже залежить на тім, щоби его вважати консервативним Русином, то добре; п. Стефанович згодив ся уважати п. Тиміньского типом консервативного Русина...

Та забавна сцена стала ся вчера в соймі. П. Стефанович знаний яко добрий і бистроумний бесїдник і знає противникови допечи. Так ото і в словах его, звернених против п. Тиміньского, пробивав ся великий глум, против котрого нїхто з пп. Волохів не виступив; очивидно не залежить їм на тім, щоби з товариша їх не сьміяли ся.

П. Тиміньский се „тип консервативного Русина“. Коли-б сї слова брати в тім насьмішкуватім значіню, в якім сказав їх п. Стефанович, то можна толкувати їх не инакше, лише що „консервативний“ Русин — то... не находимо відповідного слова, але на кождий випадок оно вийшло би непарляментарне. Ми не хочемо глузувати собі на рахунок п. Тиміньского, бо ми переконані, що з того хісна було-б мало, однак справдї радї би ми також знати, як собі властиво пп. Тиміньский і Бежан (оба православні) і Волян (унїят) представляють свій руский консерватизм.

Коли їм іде о то, щоби — як замітив бар. Мустаца — консервувати віру, то нам незвичайно чудно, чому унїят п. Волян, котрий від папи має ордер сьв. Юрія за дар на унїятску церков, заразом „по княжески“ спомагає „Буковинскій Вѣдомости“ (та ґазета сама дякувала за се друком п. Волянови), котрі ширять ненависть против гр. кат. церкви? Чи се таке консервоване віри у одного з консервативних Русинів? Відтак поминувши се, що хоч би і від яких консерваторів віри можна вимагати, коли они розумні, терпимости для других обрядів і релїґій, консервоване пп. Тиміньским і Бежаном по заповіту бар. Мустаци віри православної річ вправдї похвальна, але не така, щоби ставила їх чим висше н. пр. від пп. Стоцкого і Пігуляка, котрі рівно-ж не виступали і не виступають нїгде против жадної релїґії, а противно боронять прав церкви як годить ся. Ми вже й не згадуємо о тім, що без нїякої зневаги почутя релїґійного народів і без шкоди для котрої небудь церкви можна сьміло і отверто годити ся на те, щоби вже раз не мішати релїґії з національностию. Адже в Семигородї є мілїони греко-католиків Волохів, а навіть на Буковинї в селї Боянах маємо унїятів Волохів, отже не православних, а проте анї бар. Мустаца анї о. Бежан не посьміли би не зачислити їх до волоского народу.

Виходить з того, що консерватизм релїґійний пп. Тиміньского, Воляна і Бежана, не есть виключною їх прикметою, бо такими консерватистами у нас кромі радикалів суть всї иньші партиї.

НЕ БИЛИЦЯ АЛЕ Й НЕ КАЗКА.

Глїба Успенского.

I.

Чи се бувальщина чи небилиця — зачав мій розмовник по дорозї — чи качка чи дїйсна правда, на-певно не можу сказати; не можу навіть нїчого точного повісти, яким способом та не билиця і не казка затримала ся в моїй памяти, бо на-правду не знаю, — хто кому розповів єї: чи я сам оповів собі, чи, як менї іноді здаєть ся, оповіла менї єї одна малесенька городова цьвітка, чи нарештї я сам оповів маленькій городовій цьвітцї? Певне одно, що бесїдувати з цьвіткою по людски річ не можлива, і я дуже добре тямлю, що продовж тої історії нї мною нї тим більше цьвіткою не було сказане нїже одно слово, навіть тон нї один, а проте межи нами зайшло щось таке, що в моїй памяти утвердило ся немов дїйсний випадок. А все те зайшло ось як:

II.

Дуже добре тямлю, що велївши як можна найшвидше запрягати конї, я не розбираючись присїв на тверду канапу в кімнатї для приїздних на почтовій стациї при Н-скій станицї. Писар раяв менї ночувати, випити чаю, — та я лише рукою махнув і ще раз повторив свою просьбу, аби як можна найскорше потвердили мою подорожну карту, і щоб я їхав. Менї за всяку цїну хотїло ся ще того вечера попасти в ґубернске місто, і не в місто властиво, а в гостинницю, в хоч трохи-трішки чисту і спокійну постіль і заснути в нїй так, аби проспати цїлу добу, — так мене втомила довга подорож і многота вражінь. А знов лишитись на нічлїг на стациї я не важив ся: менї треба було конче-доконче спокою, а тутки, в сїй кімнатї що хвилї будуть входити то виходити проїздні, будуть гримати о поміст чоботами, клунками, скринками, тодї як мене всею істотою тягло до солодкого мертвецкого сну. Ось длячого я мимо втоми, що доходила крайних границь, наважив перемогти себе і за всяку цїну ще сегодня допасти до правдивої постелї.

Та ледви я присїв на канапу, як почув, що „менї не від'їхати“. Сїв я незручно, притис локоть до невигідного поручя канапи і крайне невигідно підігнув ногу, та не міг уже поправитись: тїло моє отяжіло, я чув его незмірну тяжкість, не відчуваючи в нїм нїякої признаки житя. А в той сам час ішла в моїм мозку якась невмовкаюча, нї на хвилечку не вгаваюча робота: вражіня баченого, чутого, пережитого, передуманого не то щоби тисли або бентежили мою голову, а якось докучливо, доїдливо і безхосенно вертїли ся в нїй. Серце зовсїм не брало участи в тїй роботї, не вибирало з маси тих вражінь того, чого єму треба, (єму либонь тяжко було розібрати), а без того посередника межи тїлом а духом я не міг нїчого іншого відчувати опріч мертвої тяжкости тїла і безхосенних мучень голови.

Я сидїв, слухав, бачив, але нїчого не розумів і не чув: через одхиляне вікно, до котрого тїсно була присунена моя канапа, я бачив станичні сади, всї в цьвітї, соломяні крівлї, біленькі лїпянки-дімки, а під самими вікнами якісь цьвіточки, малинові корчі. Я видїв усе те і навіть особливе уважно глядїв на якусь нїкчемнїйшу цьвіточку, котра перша кинула ся менї в очи — і не чув нї в чім нї гарного, нї поганого... Бачив я, як входив візник і пояснив, що конї готові; відтак бачив, як він вносив у кімнату мої річи, бачив, що візник був мокрий, що по тиші і соняшній погодї зірвав ся вітер, налетїла темна хмара і зливний дощ і град, котрий безпощадно змочив менї всю руку і бік, що ними я був звернений до вікна, і облив водою віконну варцабу. Бачив, як вітер нагинав дерева, корчі, оббиваючи з них цьвіт і немов снїгом засипав ними болотяну вулицю; бачив, як вітер зірвав зі столика під сьвічадом обрус, швиргонув по помостї помнятим листом ґазети з останками моїх папіросів, розтворив двері до сїний, — усе те я тілько бачив і немов нїчого не чув.

І з-нечевя щось немов тепле заворушилось у мене в серцї.

Знов стало тихо, знов сьвітло, сонце, — але цьвітка, на котру я так уперто і безмисно глядїв до сеї пори, була зломана і вся оббита градом, обезображена і очивидно вбита.

Я почув, що власне вона зворушила моє серце; воно прокинулось, ожило і безхосенно змучений многотою вражінь ум зараз почав працювати в тім напрямі, який вибрало серце:

Отже що властиво консервують ті три рускі госпітанти поміж Волохами? — спитали би ми, так як пос. Стефанович. П. Стефанович не вдавав ся в розбір сего питаня; а відповідь на него легка. Видимим апостолом консерватизму сеї трійці суть „Буковиньскій Вѣдомости“, орґан спомаганий грубо „консерватистами“ і може ще деким, як на се маємо деякі познаки. Що згадані посли підпирають свій орґан, се річ похвальна, але що они позваляють редакциї в той спосіб виявляти їх консерватизм, що він принимає форму, якої п. Тиміньский відрікає ся, т. є. москвофільску, то нам що найменче чудно.

Коли вже молодша ґенерация москвофілів причисляє ся зовсім без обиняків до Москалів і лютить ся на своїх старих за безображенє „общерусской“ мови, за мертве язичіє, орґан наших консерватистів все ще ширить хибні понятя про нашу народну мову і уживає сам якогось свого специяльного воляпіку. Ти наших Москалів, що пишуть по московски, ми розуміємо; ми не годимо ся вправді на такий спосіб, але ми їх таки розуміємо. Але ті воляпікісти наші в інтересі не лише нашім, але й Москалів повинні щезнути. Або — або, посередної дороги нема!

Коли в самій Росиї цілком поважно появив ся проєкт заведеня фонетичної правописи в росийскій мові (ми писали о тім в ч. 151. „Буковини“ 1895 р.), орґан консерватистів по приміру галицких москвофілів довгі часи розпинав ся тай ще буде розпинати ся за „тисячилітним достоянієм“.

Тепер „Новое Время“ подало було проєкт принятя в Росиї західного календаря. Коли-б такий проєкт появив ся був у „Буковині“, то ми присягли би, що „Бук. Вѣдомости“ назвали би се замахом на православну церков і ширенєм латинізациї то обурили би своїх читателів против нас. А се писала росийска часопись, ширителька православія!...

Що-ж еще консервують консервативні Русини? Чи свої шляхотскі привілеї, котрих не мають, але за котрими декотрі з них тужать? чи свою добру славу, що против народу ідуть? чи карність поміж рускими послами, що відлучили ся і йдуть разом із знашими противниками? чи консервують своє серце щоб оно їх не заболіло за ніяку руску кривду, заподіяну Волохами? — взагалі чим же они „консерватисти“?

Нічим! хиба тим, що консервують тепле місце коло Волохів, а на зверх ідеали чисто москвофільскі. Бувшого народовця п. Тиміньского ми тепер не розуміємо, коли він у своїм орґані позваляє ширити чисто москвофільскі шкідливі тенденциї.

„Консервативний“ Русин — те mixtum compositum з дрібки знаня, великої амбіциї, ще більшої недостачі серця для своїх і — найбільшої недостачі принципів!

Буковиньский краєвий сойм.

(Продовженє 4-го засїданя з дня 29-го січня 1896 р.)

Вчера о пів до 5. години пополудни тягло ся дальше соймове засїданє. Справозданє адміністрацийної комісиї що-до зачисленя дороги між Драґоєштами а Ступкою до повітових доріг принято без дискусиї. — Сталим учителям рільничої школи в Чернівцях признано титул „професорів“ по трилітній задоволяючій службі. — При справі відписаня довгу за чинш офіциялови при виділї краєвім Степанови Ґоянови в сумі 364 зр. забрав голос пос. др. Ротт і вніс, щоби сю справу як також справу задатку на пенсию для управителя краєвого шпиталю в Чернівцях Едварда Найштайфла в сумі 1600 ср. відложено на конець засїданя, щоби довірочно над ними раджено, бо годї родинні справи урядників обговорювати публично. Внесенє принято. — Шкільну громаду Іцкани Двірець перенесено до другої кляси платні учителів. — Завізвано виділ краєвий, щоби в справі будови краєвого закладу акушерского поробив відповідні кроки і уділено єму в тій цїли кредит в сумі 400 зр. — Пос. Зотта дивував ся, чому треба аж 400 зр., коли фіякер до краєвого шпиталю коштує найбільше 1 зр., а пляни прецїнь вже є. Поясненє дали пос. бар. Мустаца і др. Ротт, що тут треба справдї дати робити нові пляни, а на се 400 зр. не є за богато. — Принято до відомости замкненє рахунків публичного шпиталю в Сучаві за 1894 р. — Принято до відомости замкненє рахунків з пенсийного фонду для учителів за 1894 р. — Принято справозданє фінансової комісиї з буджету для краєвого шпиталю в Чернівцях на 1896 р. Видатки виносять разом 84.670 ср. 89 кр., а доходи 84.468 ср. 58 кр., значить недобору буде 202 зр. 31 кр., а то через се, що у видатки зачислені вже запомоги для офіцияла при кр. шпитали Соколяна і дорожняний додаток для лікаря д-ра Ґербля. Недобір буде покритий ощадженими грішми з видатків на сей рік. — Принято до відомости справозданє фінансової комісиї з замкненя рахунків краєвого фонду за 1894 р.

З справозданя фінансової комісиї про буджет шкільний на 1896 р. виймаємо отсї цікавійші дати: Краєва рада шкільна повідомила виділ краєвий, що сего року буде подавати ся в 20 школах науку повторяючу, задля сего видатки на сю позицию доходять до суми 9.200 зр., а минувшого року були прелїміновані лише 6.800 зр. Видатки прелїміновані такі:

Платнї для учителів	214.000	зр.
Доповненя до платнї	100	„
Додатки функцийні	9.000	„
Додатки пятилїтнї	23.000	„
На помешканя	100	„
Павшалї для школи	5.200	„
Павшалї на средства наукові	6.200	„
Для місцевих шкільних кас	1.000	„
Запомоги	13.000	„
Безпроцентові задатки на будови або відновленє шкіл	16.000	„
Видатки на учительскі бібліотеки	600	„
Субвенциї на закупно шкільних средств	100	„
Належитости за перепровадженя	600	„
Кошти учительских конференций	3.000	„
Ремунерациї і запомоги	6.000	„
Дорожняні додатки	17.000	„
Ремунерациї за доповняючу науку	9.200	„
„ за недїльну науку	700	„
Ремунерациї за уділюванє науки релїґії	7.000	„

прийшов господар, заложив на безхосенно обертаюче ся махове колесо ремінь і вся механіка пішла в рух.

III.

Яким чином погибіль цьвітки, що збула ся на моїх очах і зворушила моє серце, почала вибирати з маси нагромаджених много дорогових вражінь виключно вражіня так званих родинних розладів, рішучо не можу пояснити в сій хвилї. Знаю лише, що ледви „прийшов господар і заложив ремінь“ а вже менї почала пригадуватись несчислена многота всеможливого рода родинних страждань, до глубини душі болїзних і до глубини душі ображаючих... „Нагнав, узяв другу, живе з двома... Дїти кинув... Кинула дїти, втїкла... Тарахнув єї з балькона“... А все те на всякого можливого рода жарґонах, — і зі сьміхом і зі слїзми, серед найрізновиднїйших обставин, в найрізновиднїйших станах суспільности. Усе же почало збігати ся в моїй памяти в одну точку, в одну стиснену чорними рамками картину, на котру дивлючись і осилюючи в собі почуте горя і відрази, я якось мимохіть зачинав думати, так як наш нещасливий господар гостиницї котрому втїкла жінка: „Чоловік, брате мій, всього хоче, та не виходить на те, ось в чім лихо!...“ І зараз по тім, як у менї майнула та гадка, я мимохіть і ще з більшою увагою, ніж перше, впрямив свій зір на цьвітку і почув ось-що:

IV.

— Не виходить! Ач який! усього їм давай! Однаково нічого не виходить, ось як треба казати, а не, що всього! Ще готово завадити!

Властиве я зовсїм нічого не чув; анї не бесїдував нї з ким, анї зі мною нїхто не бесїдував: цьвітка, розумієть ся, мовчала не згірше від мене. Але під єї вражінєм і під вражінєм моєї думки між нами заходило щось подібне на розмову, яка іноді збуваєть ся у снї: всякому доводилось у пору твердого, непрокидного сну чути чиюсь розмову, чиюсь інколи довгу говірку; ви спите твердо і в той час, як сторонний, єсте, при чиїйсь розмові, слїдкуючи за нею з напруженою увагою; тони голосів нїколи не затримують ся в вашій памяти; розмова ведеть ся, так сказати-би, без голосу, навіть осіб нїколи не можна уловити, та здебільша їх і нема при такій розмові, — але слова, хоч і без голосу, ви чуєте виразно, точно, а прокинувшись, можете дещо пригадати з тої розмови. Щось такого заходило й тепер; я був зовсїм як сторонний, чужий чоловік, чоловік, що назирає з боку, при розмові, котра мовчки, без голосу відбуває си в менї самім, але котра завдяки цьвітцї чуєть ся мною з поза мене.

— Налетїла хмара з градом, обезобразила, покалїчила — чув я дальше (і з превеликою цікавістю) — і звичайно, приходить смерть... Що й казати! пресумний випадок, несправедливість! А хиба-ж не те саме було-би, як-би *ми* дожили до кінця житя?

— Хто ми?

— Та ми з жінкою.

— Та де-ж ви?... де жінка, се муж?

— Та ми тут, обоє, ось на тому самому місцї, де нас градом звалило... Обоє ми тепер передчасно гинемо, — та як би, кажу, і до старости — лїт дожили, до зими, до снїгу, — то би згадати нїчого було. — Жили, жили, страждали, страждали — а конець кінцем — нїякого змислу!

Я слухав.

— Так! Поки ми з жінкою були дїйсне двоє, вона і я, — ну, то все ще нїчого. І вона і я чогось надїялись від житя. Ну, а вже як вийшло одно... Але я про себе розповім подрібно...

— А ти-ж хто?

— Тепер я нїхто, а колись я був один, я був... цьвітова пилинка.

— Цьвітова пилинка — то женьского роду і не можна казати „був“.

— А Джон — ячмінне зерно? — якого рода? Адже-ж я також зерно, лише малесеньке.

— Ну, гаразд! — перервав я розмову про граматичні тонкости. — Так що таке було, як ти був один?...

(Дальше буде).

Ромунерациї за провадженє рахунків	150 зр.
Стипендиї	3.000 „
Пенсиї вдовиць по учителях . . .	150 „
Непередвиджені видатки	600 „
Податки	270 „
6-а рата на позичку	5.000 „
Науки зручности	1.000 „
Разом	342.670 зр.

На сї видатки є доходів разом 160.269 зр. (на що православний релїґійний фонд дає 80.000 зр., а громада і двірскі обшари 58.000 зр.); недобір виносить отже не сей рік 182.401 зр. Кля покритя того недобору треба підвисшити безпосередні податки на 22 і пів процент, отже о 6 і пів процентів більше як минувшого року.

Пос. др. Смаль-Стоцкий заявив при сїй справі коротко, що сего року не можна на жаль при сїй нагоді обговорити шкільні справи як треба, а то з двох непотїшних причин: 1.) правительство взглядно краєва рада шкільна не передала доси видїлови краєвому справозданя з шкільництва за 1894/95 р., помимо ухваленої 1894 р. резолюциї; 2.) видїл краєвий не зробив помимо одноголосного рішеня сойму з 1895 р. нїчого в справі заведеня системи персональної для учителїв, з котрою було би сполучене також підвисшенє платнї учителїв. Бесїдник надїє ся, що при справозданю видїлу краєвого з народного шкільництва буде нагода до обширнїйшої дебати. — Краєвий президент ґр. Ґоес подав яко причину, чому справозданє краєвої ради шкільної так спізнило ся, ту обставину, що в те справозданє після жаданя сойму має бути втягнений також шематизм, подїл учеників після народности і т. д., а се вимагає довшої працї. Надто виказало ся, що повітові шкільні власти подали недостаточні або цїлком хибні справозданя, отже треба було їм їх звернути до поправленя. Бесїдник надїє ся, що до часу, коли прийде на порядок дневний справозданє видїлу краєвого за 1895 р., буде вже предложене також справозданє шкільної ради. Пос. бар. Мустаца боронить видїл краєвий тим, що годї єму було зробити щось в справі заведеня системи персональної, бо в такім разї було би більше видатків о 50.000 зр., значить треба би збільшити податки о 11 кр. від 1 зр., а на се годї тепер позволити. Пос. др. Ротт також боронить видїл краєвий, чому в сїй важній справі нїчого не зробив і подав три причини: брак часу, великі видатки, на котрі тепер нема гроший, і внесені волоскими послами зміни, котрі треба перестудіувати. По кінцевім слові референта пос. д-ра Зотти принято краєвий шкільний фонд на 1896 р. без зміни.

По залагодженю деяких петиций вніс пос. др. Ротт, щоби справу відпису довгу официяла Степана Ґояна і задатку на пенсию управителеви краєвого шпиталю Едвардоси Найнштайфльови обговорено на тайнім засїданю. Внесенє принято, а на тайнім засїданю п. Найнтайфлеви дано гроші на посаг для доньки, а Ґоянови відписано чинш.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 30. січня 1896. р.

З буковиньского сойму. Слїдуюче засїданє відбуде ся завтра, дня 31-го с. м. На порядку дневнім стоїть між иньшими також мотивованє внесеня пос. унїверситетского ректора Поповича в справі заснованя медичного факультету при черновецкім унїверситетї.

Клюб руских послів в галицкім соймі характеризує Gazeta Narodowa з дня 30. с. м. так: „В острих контурах зарисувала ся сеї сесиї полїтика нового руского клюбу, котрий заняв тепер місце по москвофілах і по Романчуку, побивши їх при помочи правительства підчас виборів у вересни. Найвизначнїйшу ролю в тім клюбі відграють посли Барвіньский і Вахнянин — оба бесїдники спокійні і річеві що-до форми, але в стараню о відрубний від польского розвій руского елєменту з певностию не уступаючі анї Антоневичеви анї Романчукови. У своїх внесенях, змагаючих до ширеня і скріпленя русчини, сягають далеко дальше, нїж побиті ними москвофіли і народовцї коли-небудь сягали. Але мотивують они такі жаданя так якось невинно, так спокійно, без тих докорів і горечи, що Поляк, котрий противить ся їм, єсть в правдивім клопотї, від чого почати оповицию супротив таких чемних антаґонїстів... Suaviter in modo, fortiter in re — се девіза тих панів. А сойм доси ще не здав собі справи з того, якої полїтики держати ся супротив них. Правдоподібно кине сьвітло на ті відносини буджетова розправа слїдуючого тижня.“ Так пише про наших послів польска часопись, котра вже нераз против них виступала. Здаєть ся, сьвідоцтво се для наших послів зовсїм не лихе, а навіть добре...

Читальнї „Просьвіти“ повстали і розвивають ся гарно в Яворівщинї, в Дрогомишли коло Грушова і в Краківци. В Дрогомишли занимає ся читальнею о. Гладишевский і о. Підгорецкий і читальня має понад сто членів і свій власний хор, а хотять закладати власну крамницю. В Краківци занимає ся читальнею о. Метеля і міщани дуже горнуть ся до читальнї, мають свій хор, держать відчити і т. п. Лише в самім Яворові міска читальня спить, бо інтелїґеция тамошна мало інтересує ся міщанами. Зачуваємо, що передміщани з великого передмістя на власну руку закладають для себе читальню. Щасти Боже! — В Рогатинї селяни з передмістя Улицї старають ся також о заложенє читальнї. — В Колокошнї повіта рогатиньского повстала читальня і крамниця „Просьвіти“. Занимають ся ними також селянки і рада громадска.

Мінїстри у Львові. В честь мінїстрів ґр. Баденїого і д-ра Білиньского відбув ся передвчера в ратуши равт, в котрім взяла участь з тисячка осіб, між ними кардинал Сембратович, головно-командуючий ґр. Шуленбурґ, посли і иньші достойники. Підчас равту демонстрували социял-демократи на ринку, де прийшло до арештовань гяласливих робітників полїциєю. — Мінїстер фінансів др. Білиньский принимав дня 28-го с. м. зраня представителїв властий, корпораций і т. п. Між иньшими був принятий на авдиєнциї кардинал Сембратович враз з капітулою.

Вісти з Чернівцїв. На внесенє професора унїверситету д-ра Гандля, рада міста Чернівцїв одноголосно поручила маґістратови, написати просьбу до правительства о заснованє при тутешнім унїверситетї видїлу медичного. — В Чернівцях від двох лїт лїт приготовляють ся до електричного сьвітла, будують будинки, ставлять стовпи, дротують місто, але сьвітла електричного все ще нема. Натомість в Перемишли до пів року постарали ся о сьвітло електричне і тепер уже Перемишляни не блукають вечером при нафтовім осьвітленю, так як Чернівчани. Натомість в черновецкій радї міскій сварять ся радні о чисті руки... — Директор черновецкого Товариства музичного Войтїх Грімалї написав оперу: Svanda Cudak. Ту оперу виставлено в Пільзнї, родиннім містї композитора. На виставу опери виїхав дир. Грімалї з родиною до Пільзна, де єго повитали овациями. Грімалї сам провадив орхестру. Сама опера має бути гарна і зробила велике вражінє на численній публицї, котра витала композитора оплесками і ріжними иньшими овациями. — В Чернівцях зложив ся комітет будови памятника для пок. заслуженого бурмистра Чернівцїв Христофа Петровича.

Щасливий батько! В містї Ніппес породила одна жінка за одинайцять місяцїв пятеро дїтий. В лютім 1895 р. породила близнюків а сими днями трійняків. Жінка та, котра вдруге вийшла замуж, тїшить ся добрим здоровєм. Свого першого чоловіка она в подібний спосіб також ущасливила; в лютім 1890 р. породила трійняків, а слїдуючого року близнюків. З дванайцятеро дїтий, які мала підчас свого чотиролїтного супружества, жиє доси шість. Новонароджені трійняки, дві дївчинї і один хлопець, суть сильно збудовані і здорові.

Новий дворець у Львові. Депутация товариства львівских властителїв реальностий була дня 28-го с. м. враз з депутациєю мешканцїв дїльниць міста на авдиєнциї у президента мінїстрів ґр. Баденїого в справі особового двірця в продовженю валів гетманьских за тандитою. Коли депутация заявила, що сей проєкт коштував би всего два мілїони зр., а не аж 6 мілїонів, як проєкт на площи Сольских, ґр. Баденї обіцяв заняти ся сею справою і підперти єї горячо, бо бачить, що для Львова був би то інтерес великої ваги.

Дрібні вісти. Комісия львівскої міскої ради рішила, щоби всї склепи були в недїлю від 11-ої години почавши замкнені.

Наука, штука і лїтература.

—o—

Перше число „Зорі“ з сего року дуже богате змістом і образками. Містить поезию В. І. Масляка „Руській хатї“, нагороджене на конкурсї оповіданє Михайла Коцюбиньского п. з. „Для загального добра“, дальший ряд нових поетичних творів Степана Руданьского, повість Д. К. п. зал. „Даремна надїя“, поезию В. Сивенького „З Байрона“, статю д-ра І. Ролле: „Жінки при Чигириньскім дворі в другій половинї XVII віку“, Листи з криму Ол. Я. Кониського, статю про наших драматурґів Кропивницкого і Карпенка-Карого; статї Василя Щурата і Осипа Маковея про д-ра Івана Франка, котрого портрет поміщений в сїм числї; вкінци богатий віддїл критичний і бібліоґрафічний. Кромі того се число прикрашене гарними образками, з котрих один представляє сумну сцену з сїльского житя (послїдню корову виводять із стайнї, очивидно за довг), а другий міщаньску хату в містї Жидачеві. Поручаємо горячо „Зорю“ нашим читателям.

В петербугскій Ниві (ч. 2 з 1896 року) находимо гарний рисунок артиста І. І. Ікаковича до одної сцени з Шевченкової поеми „Катерина“. Покинута москалем Катерина, бажаючи за всяку цїну віднайти свого милого і віруючи в єго любов, пішла в глуху осїнь з дитиною на руках „в саму москву“. Рисунок ілюструє іменно сю сцену з поеми Шевченка:

Де-ж Катруся блудить?
Попід тинню ночувала,
Раненько вставала,
Поспішала в Московщину;
Аж гульк — зіма впала.
Свище полем завірюха,
Іде Катерина
У личаках — лихо тяжке! —
І в однїй святинї!

ТЕЛЕҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

—o—

з дня 30. січня 1896 р.

Львів. Президент мінїстрів ґр. Баденї удїляв вчера численні авдиєнциї. Пополудни взяв він участь з мінїстром Білиньским на урядженім в їх честь унїверситетскими професерами пирі; вечером були мінїстри на вечері у президента висшого краєвого суду Тхуржницкого.

Петербург. Росийске бюро телеґрафічно заявляє з автентичного жерела, що розголошені в заграничній прасї вісти про мнимі пляни подїлу Туреччини і про росийско-турецкий союз суть безосновні.

Царгород. Доносять з днем 29-го с. м. що між війском а Курдами прийшло до метушнї; також в околицї Урера положенє небезпечне. Скріплено залогу.

Штаєр. При доповняючім виборі до ради державної з міста Штаєр вибрано антисеміта Ерба.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня (17.) 29. січня 1896.

	Львів.		Чернівцї	
Пшениця . .	від 7.20	до 7.40	від 7.10	до 7.20
Жито	„ 6.—	„ 6.40	„ 6.—	„ 6.10
Ячмінь . . .	„ 5.—	„ 6.	„ 5.50	„ 5.75
Овес	„ 5.20	„ 5.40	„ 4.90	„ 5.10
Ріпак	„ 8.25	„ 8.75	„ 8.75	„ 8.75
Горох	„ 5.—	„ 8.—	„ 7.50	„ 6.—
Вика	„ 4.75	„ 5.—	„ .—	„ .—
Льнянка . . .	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Біб	„ .—	„ .—	„ .—	„ —
Бобик . . .	„ 4.75	„ 5.—	„ 4.90	„ .—
Конюшина черв.	„ 30.—	„ 40.—	„ .—	„ .—
Конюшина біла	„ 40.—	„ 55.—	„ 27.—	„ 20.—
Конюш. шведск.	„ 30.—	„ 38.—	„ .—	„ 30.—
Кмин	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Аниж	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Кукуруза . .	„ 5.20	„ 5.50	„ 5.—	„ 5.10

Хміль 30.— до 50.— злр. за кільо у Львов і оковита за 10.000 лїтрів 14.—15.—.

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всї 9 разом за 9 злр.

— З пересилкою почтовою 9 зр. 30 кр. —

ПРАВДА,

вістник полїтики, науки і письменства

виходити ме

З НОВИМ РОКОМ 1896

— раз в тиждень кождої пятницї —

в обємі одного аркуша.

Цїна в Австриї річно: 4 р., піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. за границею (задля значних коштів пересилки) річно 8 рубл., піврічно 4 рубл.

ВИДАНЯ ВАСИЛЯ ЛУКИЧА.

I. ЛІТЕРАТУРНІ ЗБІРНИКИ:

1. **Ватра.** — В Стрию, 1887 р. 215 стор. в 8⁰. Цїна 1 злр.
2. **Квітка.** — У Львові, 1890 р. 128 стор. в 8⁰. Цїна 30 кр.
3. **Рідний зільник.** — У Львові 1891 р. 136 стор. в 8⁰. Цїна 30 кр.
4. **Левада.** — У Львові, 1892 р. 103 стор. в 8⁰. Цїна 25 кр.
5. **Рідна стріха.** -- У Львові, 1894 р. 120 стор. в 8⁰. Цїна 25 кр.

II. ЗБОРОВІ ТВОРИ:

6. **Твори Василя Чайченка.** — (Оповідання) — У Львові, 1892 р. 207 стор. в мал. 8⁰. Цїна 80 кр.
7. **Твори Василя Чайченка** Том II. (Соняшний промінь). — У Львові, 1892 р. 174 стор. мал. 8⁰. Цїна 60 кр.
8. **Твори Василя Чайченка.** Том III. (На розпуттї) — У Львові, 1892 р. 210 стор. мал. 8⁰. Цїна 80 кр.

III. ПОВІСТИ, РОМАНИ, ХРОНІКИ І ОПОВІДАНЯ.

10. **Навіжена,** пов. Нечуя-Левіцкого. — У Львові, 1891 р. 84 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
11. **Поміж ворогами,** пов. Нечуя-Левіцкого. — У Львові, 1893 р. 180 стор. мал. 8⁰. Цїна 40 кр.
12. **За громаду,** хрон. К. Т. Подоленка — У Львові, 1892 р. 94 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
13. **Художник,** пов. Т. Шевченка переклад Ол. Кониського. — У Львові, 1894 р. 101 стор. мал. 8⁰.
14. **Між народ,** пов. М. Школиченка. — У Львові 1894 р. 92 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
15. **Хо,** казка Михайла Коцюбинського — У Львові, 1894 р. 34 стор. 8⁰.
16. **Облога Буши,** пов. Мих. Старицкого. — У Львові, 1894 р. (кінчить ся друковати).
7. **Грішники,** роман хроніка Олек. Кониського. — У Львові, 1895 р. 192 стор. мал. 8⁰. Цїна 50 кр.
18. **Пани й люди,** повість Володимира Левенка. — У Львові, 1893 р. 168 стор. мал. 8⁰. Цїна 80 кр.

IV. ДРАМИ.

19. **Лимерівна,** в 5 діях Панаса Мирного — У Львові, 1892 р. 67 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
20. **Титарівна,** в 5 діях Марка Кропивницкого. — У Львові, 1892 р. 63 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.
21. **В темряві.** в 5 діях Мих. Старицкого — У Львові, 1893 р. 91 стор. мал. 8⁰. Цїна 20 кр.

V. ПІДРУЧНИКИ І ТВОРИ ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВІ.

22. **Руский правотар домовий.** Том. I. [Закон цивільний]. — У Львові, 1885 р. XVI і 432 стор. вел. 8⁰. Цїна 2 злр. 50 кр.
23. **Угорска Русь,** єї розвій і теперішний стан. — У Львові, 1887 р. 30 стор. вел. 8⁰. Цїна 15 кр.
24. **Юрий Коссован,** проба критичного розбору автобіоґ. єго повістий і житеписи нап. Олек. Колесса. — У Львові. 1893 р, 99 стор. мал. 8⁰. Цїна 30 кр.
9. **Твори Карпенка-Карого.** (Мартин Боруля. Сто тисяч. Безталанна. Що було, те мохом поросло. Чабан). — У Львові, 1895 р. (кінчать ся друкувати),

Всї повисші твори можна набути в Книгарнї Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. академічна ч. 8 і в Книгарнї Ставропигійській.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празї, загально признаний **знаменитий усмирюючий лік на втиранє:** по цїнї 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всїх аптиках. Просимо жадати сей **загально улюблений домашний лік** просто під назвою

Ріхтера Liniment з котвицею

і принимати з осторожностию лише фляшки зі знаним значком охоронним „Котвиця“, бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера

під золотим львом у Празї.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесиї ц. к. мінїстерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891 р. ч. 22751, розпочало свою дїяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Днїстер“, опертий на засадї взаїмности своїх членів, обезпечає всяке майно движиме і недвижиме против шкід огневих під найприступнїйшими услівями і почислює можливо найнизші премії.

Всякі шкоди лїквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошеня о уділенє **аґенциї** в місцевостях, де нема аґентів „Днїстра“, принимають ся.

БУКОВИНА

з новим 1896 роком почала виходити ЩОДНЯ кромі недїль і сьвят. Доси, як звістно, появляла ся наша часопись чотири рази в тиждень з недїльним додатком; тепер БЕЗ ПІДВИСШЕНЯ ПЕРЕДПЛАТИ, будуть наші передплатники діставати „БУКОВИНУ“ ЩОДНЯ.

Передплата на „БУКОВИНУ“ в 1896 роцї виносить на цїлий рік 10 зр.. на пів року 5 зр., на чверть року 2 зр., 50 кр., місячно 1 зр.

Кромі того без нїякої доплати одержать наші читателї в протягу 1896 року яко премію

ТВОРИ Ю. ФЕДЬКОВИЧА,

з котрих перший том станемо зараз друкувати, скоро тілько урядимо власну друкарню, що наступить **в лютім 1896 року.**

Видає тов. „Руска Рада“ в Чернівцях. Відповідає за редакцию **Осип Маковей.** З друкарнї Г. Чоппа